

ԲԱՆԴԱՆՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ			
Կ. Պայտ համար	Տարեկան	Հարկ	10
»	»	»	80
»	»	»	40
Տարեկան	Տարեկան	»	200
»	»	»	100
Օտար երեխեթեթ	տարեկան	Տարեկան	50
»	»	»	30
Կույս զբաղմունք	տարեկան	տարեկան	50
Տարեկան	տարեկան	տարեկան	50

ቆ ሀ ጊ ሀ ቆ ሀ ኀ ሀ ጌ ከ ሀ ፈ ቆ ሀ ቆ ጉ ጌ

ԱԶԳԱՅԻՆ
ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Լրագրոյս ուղղեալ թղթակց

Արք, Սերաստիոյ նահանգին բնակչաց անտնոցին տարեկան մէկ միլիոն դրեր կը բաւէ, և չորս միլիոն տարմադողին կը մնայ ուրիշ պատւոներ, կամ Կ Պոլսն և կամ օտար երկրէն արտա-մուտելու համար, Յօրենք գրենէ հօն գրեմ 50 զրուէ կ'արեմ, թայց երկուս գրեմին կը 25-30 զրուչէն կը մտնէ քաղաքի վաճառականն, այսինքն՝ ցո-րենք քայն հաղի 7-10 վախաթի կը մտնէ, Յօրենք մինչեւ մամանի կը իրտադրի Յօրենքերով, և ի Սերաս-տիա 60 զրուչի մտախառն մէկ գրեմ թրա 50 զրուէ մտախառնութենէ մտնէ քաղաքացուելով, ուռւական, պուկկար-մէկ և ուռւանոսական ցորենի դէմ վրչելու գումարութեան կը մամանի, ի

Հայաստան հեռուստիզին Ի՛նք հայկայիյմամ է՛ն։ Այս նահանգին մէջ հատոր մի քանի բաժնից ընտրի ճակիդդ ալ, յառաջ կուգայ, ինչպէս Առանցքին նահանգին մէջ խոշոր չաբարեղէք, բայց տեղային զաւթի գործարանն չունենայից զատ զգէթ այս տունկերու հիւմն անցուտ զգէթին մէջ իրողոցն գործարաններ իրկէլ չեն գտեր։ Առանցքից յայտն աւելին մեղադրելի են, զի ունին մեծ զգէթութիւն մը որ կը պակսի Պառա խելի տեղերն գաւառներու, մտաւա, Թարսուս և Մերօխին երկաթուղին, որ շատ գործ չունի, թէեւ ան շինան արտադրի հարստութիւն իրկէլած կայ Առանայի հողին տակ։ Իայց հետանայ կարգ ուղի անցա՞մ, Սերաւան հայտնաբերէ նաեւ իրաթիւնը, որ բարձր 5 փարայի կը ծախուի, մինչ լիւթնէն 30-40 փարայի պակաս չի թողարկէ ինչ երբեք։ Դիտելով հողին ազգաբարոյթինը, Սերաւտիւս նախապահմանալ փայլ որ պէտք էր լինէր իւրկաւանտիտալ թիւն։ Մնաքաւ կարէն գաղտնաստեալ կարագէթ բաշն 5 դրուչի կը ծախուի տեղուց 9 զարկ, ճերմակ գանթի լիւթը (կէց բաշ) 3 դրուչի եւ իւրը՝ լիւթը 25 դրուչի։ Ի Կ. Պոլս յարաձուլ թիւնը մեծ բան մը չէ սաւաթ, որովհետեւ լաւ չիտուած տինն։

Սեբաստիոյ Դահլիճի մէջ Հայր
ըկարգործութեան գտաւ իր պարտաւոր
աւա ամեն տեսակ արհեստներ, որը
յեզական աւօրեայ պէտքերու գո-
ացում կուտան, որպէս երկաթ արդու-
թիւն, ոտաւաքակտիւթիւն, կոշակ-
արութիւն, հիւսնութիւն, ասարջա-
րդութիւն, որմանութիւն, ա-
յւրեան հանքեր. Բայց այս մասին տա-
նիկ մըտում մը կը գանձատարին յորմ
եւեռ Ռուսկիցի Մահմետականը գաղ-
եցին Սեբաստիոյ Դահլիճ, և Էրեբոն
սւ ճարտիկ արհեստագործից զոյգը,
յոր այն արհեստներն ի գործ դնէ
լսան. Այս տեսակ պարտաւոր մը
յոյ որպէս, արհեստին թիւոր, պա-
նախի ներս մէջ, կերպով մը մտնու

պէս զի նոյն հոգածութեամբ իրենց
եւտախհարեանակցեանցը պարտասնե
աղատեան նորի կորստանքը վիճակէ ։
Գլուխ վրայ առանձնորգը, քարողէք
վարժապետք, և հոս իւրաքանչիւր
աւառին պտտակնորդ երեւելիք
եւրէն նուիրական պարտաւորութիւն
եւրէն նկատեան արքիվարար գործ,
ուն Պատրիարքարանն եւս իւր բա-
լական ու վարչական միջամտութեամբ
Եւրոպէ անտարակն ո՛չ նուազ ազդեա-
ւուն և արդիանւորապէս ։

ՕՐՈՒՄՆ ԴԷՊՐԵՐ ԵՒ ԶՐՈՅՅՆԵՐ

Սերպիոյ պատանի թաղաւորն

Տիկին Հայեմ, որ ամուսնոյն զաւակաց ինքնասպանութիւն մնցլինք առջի օր, քիչ քիչ աղեկ վրայ է, Կընէ թէ իւր ամուսին սնծար կը համարէր ինքնասպան օգնութիւն մուրալու համար իշխանութեանց, կամ Հրէի կողմական րնկեայութեանը:

ի վեճակով մէջ օրդան խնդիրն
 իրեն անհեղին նշանակւեալ և անհեղին
 արարուած սեղանադրերէն միայն Քիչ
 արտ Փոն Քէնտլիւրի անտնութիւն
 իր դատաւարարութիւնը , Պ. Քիչ
 ան տարրերն Շուէշի և Նորվիգի
 անտն չիւլպատանութիւնն ալ վարած
 չեցաւ մարման մէջ իր անտնութիւն
 յարադրութեան վրայ պատանեկ , որով
 միշտ պերճ կեանք մը կը վարէ և
 զպատանորդ արարու չհարար կը
 իրեն , իւր անտնութեամբ իր ընտան
 արարարաճալ ազգաբանաց , և ինքն ալ

—Ափրիկէի ներքըը զործող անգլիական միախառնական ընկերութիւնը ան աղիւղեկութիւնը իր ճշտատեսկէն. Ուսկանայի բնիկ թագաւոր Ե. Գրիտիւնիցը բարեկամ Մուսանկ, զոր Լաթար վար առեր էին, ճարտ առնէն ի վեր լւր դահուն վրայ մատատեսցուն նորէն, այսկցուն թիւամբ կամօրիկ եւ բողոքական քրիստոնեայ բնակաց, Տօթթ. ֆեթեր Ուսկանայի երկրէն անցնելուն առթիւ, աղիւղեց զՄուսանկ եւ զերմանական հոգեւաստութիւնը ծանօղ դանազիր մը ստորադրելով. Կաթիլիկէնքն համամտ էին, բայց բողոքականքը հակառակեցան, պատահ. աւիղլ թէ Մուսանկ բրիտանական հոգեւաստութիւն ընդունած է արդէն. Ի վերջոյ, կաթիլիկէնքուն խօսքն եղաւ, Ե Տթթ. ֆեթերը Մուսանկի կորով ստորադրեալ կանոնաւոր դպրաւոր մը առաւ տարաւ. —Իսկ անգլիկէնքանական համաձայնութիւնը, Ուսկանա բրիտանական հոգեւաստութիւնն ներքու դրուեցաւ:

Երբ իր քրոջը՝ Երմեկը, ինքնուրուշ, կը ցանդադարէր թէ հանրապետականքն քրմաւորն Ջինսնն պարտաւորն նման պաշտպան-գրութեանն էր կը փակէ իւր սահմանագրութեանն օտար պարտաւոր դէմ: Իտալական թէպաւարութիւնն աւելի ապամամուտ է, կ'ըսէ, և կը ցաւ: Իր Հանրապետութիւնն ո՛չ եւս արտադուր թիւն էր նշանակէ:

— Ինչե՞նայէ կը ծանուցուի թէ Չլլէթի զերմանմանն մարմնամարզի պիտի հանդէս տուաւ, յորում յիշի գերմուհաւորն որդւով ծառերն արտաւանդեցուն: Բարդաբայէն իշխանութիւնն միջամտելով խախտեց հստեղծն: Կառաւարութիւնն

Եկերկրագլխ անխառն ուրախութեամբ,
 Դրասանը իր Հասնի արկածածան մար-
 սնդ իմը, անգլխակն արտաքուրի մը
 Եւ կնքեց յոյր պայծառ և մարտուր-
 ինէր տաք եւ Հրաշափառ խանդավա-
 ռութեամբ իր ծծնէր արձակ օդը Ու-
 չնորտն զգալունները իմ զգալունն-
 ւ դատարկ, ինձ սպնխ և իր թափի թէ

ինչ տարրերն ընտ մը նետած եմ ու
 իրենք քայլէն՝ հաստատ քայլերով կը
 իրենցն պարտաշինորն թաւաշուն մա-
 ինքնայոյթին վայտ, Հրճուանքով կը քայնե-
 արդիկն, ա' սնկարդոտ աւելին եւ իրենց
 իրենցն ցալորն, կ'սկսին վազալորն, Ի.
 անաշխիւրն սխորդ արցանած է, մանկա-
 կան ուրախութեամբ կը խաչայտ, կա-
 յաւաչայտ երկինքն մեր գլուխներուն վերեւ
 ր երեսցած երրեք աշխարհ պայծառ, ու
 ինքնայոյթն ճշդիկ արքայապետ մը
 խորատուցիկն, առանց վախերուտ ա-
 ր շաղաթէջէ քայլէն, Նորըմծիկոյ խտոր
 ցալու ման մը ի վեր լուսած յորմէնէ
 է նախորդ խտոր կրակի տրուած էր, ու
 ստ մէտ էր ծանախն անուշ եւ հաճա-
 փան զեկիւրի մը ներքեւ ե վեր կ'առ-
 ար իր Հեղիւրը, կարծես մեզ աւելի լու-
 ցիկ տալու համար ր բաց կ'անած հրա-
 ւորէն թրագնանքը, Թաշուններ—պղծան
 արքա տանէ ի վեր մուտառած—կը թրու-
 ին կամ հրապիւծ. կը առաւանդին լու-
 ցիկ տալու միջոցորդին մէջ, Երկրաշէն-
 ցալակ մը վայտ, յայտայտ, Կոշկերներ
 ց կը նայէին գարմաշմամբ, յետոյ կը
 անաշխիւրն ու նորէն կանգ կ'առնուն՝ խո-
 ճաւարկովը իրենց քարմաշունն հա-
 ւաւորէր ր մեր քարմաշունն, գորմէնները
 ուսիկն կը բարձրացնէին, քարմաշունով
 ր ներկայութենէն իրենց ցայի վայր լուկ
 խախտին մէջ, կը ցնցին իրենց հօր մար-
 արը, յետոյ խտոր մը վազէր, Կոշկերն
 տը ետախն չափ հեռու, Մեր նայ-
 ցիկ երեքը կը թափաւանդին 250 քիւլուր
 րարած ու թխտակ հրաշալի քաշաւանկարի մը

այ, որ առայի կը թուէր մեզ, որովհետեւ իրորը մահաբաւանդութիւնները զգուշութեամբ քննած զայն՝ Միտն առ ձերն, զմեզ խելով կանաչով արտառավայրերը կը յայտնէին շնորհագին վարդապետը, քստաբերայից զձերէն կարած՝ որ խթանող է ինտել կը տարածուէին օժապտալու, սկսեալ ըլլալորն զիր ուցել կ'երեւեկէ՝ կը թաւառաներով, սեղ տեղ արարծաթաժառ մը կը տրտապետէր կոհնակած օտաներուն վրայ։ Արեւելեան կողմը կը բնորոշուէին պատկառելի լիբանց շարք, որոցմէ ստեղծ, հմուտ զիւրիւնը, խորին տապանին մէջ կը ննէր Ալեքէրը աշեղա լիճը կապուռակ լիբորով, ծոցափապապառու թիւիւրը զինքը չէր բռնաշարք կրնէր աւելի, կարասուն յայտալ կը զոյգը Լուստոյթով ընթացքով։ ուրիշ ձոյց մը ուսիցից զուրկ մնացած էր երբ որ աստեղն էր վեր։

Այլ կասկած չկար, ա'լ դժգոհմամու-
նե չկար: Կարծես գնդնայն մը չկա-
նէն ազատած մարդիկ էինք: Այլ հու-
նք չկար, ա'լ ազատ էինք: Փռութե-
ն և խոնարհութիւնն ազատան, անդէ-
ն ետք միջոցորդն մը մէջ էր մտնէնք,
մանաւորն և խաւարին յաւորած էր
նշային լոյս մը և օդ մը, որ առկորդ-
ւեն էր բերք մեզ: Աշտորներով հետե-
ով անորդ արաւեօտին, կը դիտէինք
ու փոքր կանաչապտիկ բլրակները,
հաշտեցող թաւառաքը, դպարաքը:
Ինչ քաղցիկներուն որք կ'էզերէին ան-
ուն զինն անտառին, որ մեր ետին էր
լաւար: Եր մահաշուք տարածութիւնն
ընդունաւ:

[illegible]

ՆԻԱՆՁԱՅԻ՝ ՀԱՆԴԻՊ

12 Ին, Կարաւանը Լը Թողու իր ամ- Նիկ
եալ Րանակեաղը եւ Կր յառաջանայ գի
նգայի վրայ, միշտ յարձակումներ Լը- մա
վ ընկնեալն ։ բու

նշապէս, ինչ տեսնէ Ունեորդի
լեռնաշղթայները, Ամէնքն ալ ինչ
ն Նիսեան, ինչ Երեսորճիները, Բե-
նաւորճեալն, չեն իրնար ճաշակաւ
տեսն են իրենց ուղեւորութեան
սահմանները։

Ճնշակ սիրտ տալ իրենց, «Ճգա-
րաւորճիլ բաշէր, մէկ վարկերանէ
վարկ տեսնէք Նիսեանը» ու Լուր
ուեցաւ Թեոքիստոսը Թեոքիստէր
մէկ մը. եւ արդէն վարժութեան ջրթ-

չէ վայելիւնեան, եւս աւելի անհերք
 թէ կը խորհուրդայե՞ն կամ՝ տարօր
 ինչ կը մտնէր չպոյտի մը, կամ՝
 ի կեանքացի, որովհետեւ Ունեւո-
 ճաւադաւտն աւելի բարձր կը բարձ-
 րէր աւելի բարձր, մինչդեռ ա՛յ
 կ'զոյժի զառիկայելիք ի վերջին
 քան, միտ աւելի ցած Ի վերջին
 չէջերէր կանգ առնի գորշաշոյնի ան-
 վայայ, մնալ Ի օրօք, նայի իսկ նե-
 րէ, Նիստեղան մտաւայելի մէջ Ի
 արմատեան հիւսիսային արեւեւ-
 քովն օդիկանի զոյն ունէր Ե Մար-
 քանքան լճին երկուս մարդով վայր-
 միջեւ որ համոզուեցան, լայց
 մը իրենց սրտապաշտով իւրեք զոյն-
 ատաւոթեման եւ խանդավառու-
 խաղաղասիրեմով։

այսպիսիքը գննելու եւ ձեռք առնուելիք
տնօրինութեանց վրայ խորհրդածելու։
Այնչեղ եւ մայրիկը կը պարէին, խա-
րկապաշարը կը յայտնէին իրենց ուրախա-
վելուն եւ չղոս բոլորտիցն՝ կը հաւաքածէին,
չին շնորհաստրելով որ բուն նախառն
ասած էի, մոռածում որ սարսուռ կը
պատճառէր ինձ. ո՞ր վրիտը գտնէի պէտք
ըլածին չան՝ մեծ չան մը որ դրգե փո-
տաբոլէր։ Այկելով չան այնչափ յայտնախ-
տուղովը շարեւորեմ վրայ։ Իմ հիշար-
մանկութեանը կը կրկնէր հետեւող եղանակը
եւ երկար դաշար. ո՞չ մայրիկ կը տեսնէի,
եւ ո՞չ ալ ծառ զոր փորձով կ'արեւի բլլար
եղեգական նաւակ մը շինել. «Քա՛հա՛հ Սա-
րսու՛ծո՛ղ, այս բարեպաշտ աղապարը կ'է-
րկը ամէն շրթունքէնց այն ժամանակն ուր
ես ինձ կ'ընէի»։ Այլոս հասցնէալ արա-
տանք, եւ տեղուկ պաշարներն, եւ գո՛ւ-
նած ինքեցերն, եթէ այս ամէնը ապար-
իւն մնայ...» Սափակալ դուռ կարեւի էր
ուսկ մը գտնէ՞լ անպէ՞ղ գաւառականի կե-
սով եւ կարմիր կտաւով...» Այնչափ յոգ-
եմութիւն եւ տուտապանք չէին կրնար ա-
զգուտ մնալ։»

Եմին փաշայի հետքեր չկայ։ Խուճբը
ու չուրն, կը ջանայ տեղեկութիւններ
տալելի, իտալիկի հանդիպած մէկ քա-
ն ձիւղտութեան հետ, որք բաւական
է ընդունելութիւն մը կ'ընեն Եւրոպա-
նիներուն։

(Երթումս {էի})

[illegible]